

Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 26.04.1960, sp. zn. 11 Co 7/60, ECLI:CZ:MSPH:1960:11.CO.7.1960.1

Číslo: 50/1960

Právní věta: Nárok nerozvedeného manžela na náhradu (§ 365 obč. zák.) toho, co vynaložil navíc na potřeby nezletilých dětí oproti částce, která by na něho připadala podle poměru majetkových a výdělkových možností obou rodičů.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 26.04.1960

Spisová značka: 11 Co 7/60

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody, Výchova dítěte, Výživné

Předpisy: 141/1950 Sb. § 365

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 50/1960 sb. rozh.

Nárok nerozvedeného manžela na náhradu (§ 365 obč. zák.) toho, co vynaložil navíc na potřeby nezletilých dětí oproti částce, která by na něho připadala podle poměru majetkových a výdělkových možností obou rodičů.

(Rozhodnutí městského soudu v Praze ze dne 26. dubna 1960, 11 Co 7/60.)

Lidový soud civilní v Praze zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala na žalovaném, svém nerozvedeném manželku (oba manželé žili odděleně), zaplacení zažalované částky z toho důvodu, že o tuto částku vynaložila navíc na potřeby dětí účastníků, které mezitím se staly zletilými, oproti částce, která by na ně připadala podle poměru majetkových a výdělkových možností rodičů.

Městský soud v Praze rozsudek soudu první stolice potvrdil.

Odůvodnění:

Jestliže některý z rodičů neplní svou povinnost k výživě dětí a jestliže v důsledku toho uhrazuje druhý rodič potřeby dětí místo něho, má – pokud tak nečinil s úmyslem náhradu nepožadovat – nárok na náhradu nákladu, který takto vynaložil za někoho, kdo po právu jej měl učinit sám (§ 365 obč. zák.).

Tato obecná zásada platí totiž i v poměru mezi manžely, poněvadž ji zákon nevylučuje ani v tomto případě a krom toho by nebylo ani v souladu se socialistickým právním vědomím, aby jen proto, že jde o poměr mezi manžely, mohl jeden z manželů z takové situace těžit. Nelze tak vyvodit ani z ustanovení § 251 odst. 2 o. s. ř., podle něhož může soud určit rozsah vyživovací povinnosti k dětem, jestliže jeden z rodičů neplní své povinnosti dobrovolně, i v případě, když rodiče žijí spolu. Tím, že manžel o takovou úpravu nepožádal, nevzdává se práva, požadovat náhradu toho, co za druhého místo něho vynaložil.

Nebylo by správné dovozovat opak ani z ustanovení § 96 obč. zák., podle něhož mezi manžely promlčení ani nepočíná ani dále neprobíhá. Toto ustanovení právě má jen za účel předejít zbytečnému narušování rodinných vztahů, k němuž by takto nezbytně docházelo, kdyby z obavy před promlčením musili manželé za trvání manželství uplatnit své vzájemné nároky v promlčecí lhůtě, jestliže by se nechtěli vydávat v nebezpečí námitky promlčení.

Možnost uplatnit nárok podle § 365 obč. zák. není také nikterak odvislá od trvání zákonného majetkového společenství manželů, neboť jeho existence nevylučuje, aby manželé proti sobě uplatnili nároky, i když je to pochopitelně nežádoucí, z čehož – jak již řečeno – vychází i ustanovení § 86 obč. zák.

Přesto však je rozhodnutí soudu první stolice věcně správné.

Aby žaloba měla úspěch, musilo by být prokázáno, že žalobkyně skutečně vynaložila, a to v úmyslu zavázat žalovaného, na výchovu a výživu dětí více, nežli odpovídalo poměru výdělkových a majetkových možností obou rodičů, i s přihlédnutím k tomu, čím vyvažuje zcela nebo zčásti svůj podíl ten rodič, který vykonává osobně péči o děti.

To však prokázáno nebylo, jak správně zjistil soud první stolice. O jeho zjištění se opírá i odvolací soud, poněvadž nelze očekávat, že by bylo možno dojít k jinému závěru, ani když se přihlédne k výtkám, které v tom směru činí soudu první stolice odvolatelka. Ostatně vyplývá z povahy věci, že v případě, kdy manželé nezrušili zcela manželské společenství a přispívají oba na společnou domácnost a na náklady, spojené s výchovou a výživou dětí, a nevedou si přesné a doložené záznamy o tom, co kdo na tyto účely vynaložil, nelze spolehlivě tyto skutečnosti zjistit. Od dalšího doplňování řízení v tom směru nelze tedy nic očekávat, zejména když ani odvolatelka neuvádí konkrétně, jak tvrzené nedostatky řízení v první stolici odstranit.

Jestliže však nebyly zjištěny předpoklady vzniku nároku žalobkyně podle § 365 obč. zák., správně soud první stolice žalobu zamítl.